

Maimonides, Mishneh Torah

We are bidden to walk in the middle paths which are the right and proper ways, as it is said, "and you shall walk in His ways" (Deut. 28:9).

¶6 In explanation of the text just quoted, the sages taught, "Even as God is called gracious, so be you gracious; even as He is called merciful, so be you merciful; even as He is called holy, so be you holy." Thus too the prophets described the Almighty by all the various attributes "long-suffering and abounding in kindness, righteous and upright, perfect, mighty and powerful," and so forth, to teach us that these qualities are good and right and that a human being should cultivate them, and thus imitate God, as far as he can.*

¶7 How shall a man train himself in these dispositions, so that they become ingrained? Let him practice again and again the actions prompted by those dispositions which are the mean between the extremes, and repeat them continually till they become easy and are no longer irksome to him, and so the corresponding dispositions will become a fixed part of his character. And as the Creator is called by these attributes, which constitute the middle path in which we are to walk, this path is called the Way of God and this is what the patriarch Abraham taught his children, as it is said "For I love him, because he will charge his children and his household after him, that they may keep the way of the Lord" (Gen. 18:19). Whoever walks in this way secures for himself happiness and blessing, as the text continues, "In order that the Lord might bring upon Abraham that which He spoke concerning him" (*ibid.* 18:19).†

Chapter 2

¶1 To those who are sick in body, the bitter tastes as if it were sweet, and the sweet as if it were bitter. Among sick folk, some long and yearn for things unfit for food, such as earth and charcoal, and have an aversion to wholesome foods like bread and meat, the perversity depending on the severity of the illness. Similarly, human beings whose souls are sick and love evil dispositions, hate the way that is good and are too indolent to walk therein finding it exceedingly irksome because of their sickness. And so Isaiah says of such people, "O, they that say of evil that it is good, and of good that it is

*See *Guide*, I. ch. 54

האמצעית כנגד שתי הקצוות יש דעה שפטים אותה כנגד הקצה האחרון ויש דעה שפטים אותה כנגד הקצה הראשון - והוא לפני משורת הדין. וקצוים אנו לקחת בדרךים האלו הפינוינים והם הדרךים הטובים והישירים שנאמר והלכת בדרךיו (דברים כח ט). כך למדו בפרוש מצוה זו: מה הוא נקרא: חנון - אף אתה היה חנון: מה הוא נקרא: רחום - אף אתה היה רחום: מה הוא נקרא קדוש - אף אתה היה קדוש ועל דרך זו קראו הגבאים לא בקל-אותם הכנויים: אך-אפים ובר-חסד צדיק וישר, תמים, צבור וסוק וכיצא בהן - להודיע שהם דרכים טובים וישירים ומביא אדם להנהיג עצמו בהם ולהדמות אליו כפי כחו. וביצד ירגיל אדם עצמו בדעות אלו עד שיקבעו בו: יעשה וישנה וישלש במעשים שעושה על-פי הדעות האמצעיות ויחזר בהם תמיד עד שיהיו מצויהם קלים עליו ולא יהיה בהם טרח עליו ויקבעו הדעות בנפשו. ולפי שהשמות האלו נקרא

* לשם סיג והרחקה. ב כי לא כל המידות שוות: אצל האחת - הקצה הראשון. החיובי הוא יותר טוב מן האחרון: ואצל האחרת - טוב האחרון השלילי מן הראשון. למשל: במידת הנדיבות - טוב יותר הקצה הראשון: הקנאות השועות מן הקצה האחרון. הקמצנות והכילות: ובמידת אהבת-כבוד - טוב יותר הקצה האחרון: שפלות-הרוח מן הקצה הראשון. הגאונות. למיכך החסידים המקפידים ומחמירים על עצמם להתנהג לפני משורת הדין. עוובים על פי רוב את. שביד הזהב ומטים עצמם טעם קצה הראשון וטעם קצה האחרון - הכל לפי מהות הדעה. וכן מספר לנו התלמוד (ב"מ ל). שר' ישמעאל בר' יוסי היה עוסק במצות פריקה וטעינה. אף על-פי שמצד הדין היה פסור מזה משום. וכן ואינה לפי כבודו. אבל הוא עשה זאת לפני משורת הדין. ו כאן טוף הלכה ה (לפי נוסח קושטא רסט). ו של, והלכת בדרךיו (ספרי, עקב: שבת קלג). השוה גם (מו"ג ח"א נד). ה מקור הלכה זו (אבות פ"ג יט). והכל לפי רוב המעשה. לדעת רבנו (שם) בפירושו נקנות המעלות לא לפי גודל המעשה אלא לפי רוב מספר המעשים. וכן דבריו בקירוב: כשיתן אדם אשר ידבנו לבו נדבה של אף והובים בבת אחת. לא תעלה בידו מידת הנדיבות במעשה הגדול היחידי הזה. כמו שתעלה בידו זה שהתנדב אף והובים כאלף פעמים - מפני שזה האחרון כפל מעשה הנדיבות אף פעמים והגיע לו כזה קנין נפש חזק מאד. בעוד שהראשון נפשו התעוררה פעם אחת ולא יספה.